

Studieplan 2021/2022

Spesialpedagogikk 2 for 8.-13. trinn, Kompetanse for kvalitet

Studiepoeng: 30

Studiets nivå og organisering

Spesialpedagogikk 2 for 8.-13.trinn er et videreutdanningstilbud for lærere som daglig jobber på ungdomsskole eller innen videregående opplæring. Studiet er et oppdragsfinansiert tilbud gjennom Utdanningsdirektoratets satsing Kompetanse for kvalitet. Studiet retter seg mot hele grunnopplæringen og Studentene skal gjennom studieløpet spisse sin kompetanse mot det trinnet som er relevant for hver enkelt.

Studiet er på BA-bachelornivå. Studiet tilbys som deltidsstudium over ett år. Studiet er nett- og samlingsbasert, med i alt fire samlinger i løpet av studieåret. Hver samling går over tre dager på Høgskolen i Innlandet, studiested Lillehammer. Den øvrige undervisningen er nettbasert med bruk av høgskolens digitale læringsplattform.

Bakgrunn for studiet

Studiet bygger på et relasjonelt perspektiv på funksjonshemming og læring. Videreutdanningen vil gi en innføring i

År 1 H – Tidlig innsats, kommunikasjon og språk

År 1 V – Innovasjon/endring og veiledning

Studenten skal få innsikt i kommunikasjon, språk og relasjoner som grunnleggende i all menneskelig samhandling.

Hovedfokuset rettes mot tidlig innsats, kommunikasjon og språk. Studenten skal få grundig innsikt i kommunikasjon og språk som profesjonell praksis og hvordan kommunikasjon, relasjoner og språk kan bidra til tidlig innsats og nye muligheter i det

spesialpedagogiske området. Sentrale elementer i dette vil være: Kunnskap om dialog og anerkjennelse, relasjoner, deltagelse, språk og kommunikasjon i profesjonell praksis.

Studiet gir innsikt i hvordan kommunikasjon og språk fremmer elevens deltakelse i samfunnet og hva det betyr å være en fagovergripende lese- og skriveleærer. Studenten skal få utvikle innsikt i å gjenkjenne, forstå og veilede i et relasjonelt perspektiv på funksjonshemming og læring.

Studenten skal få innsikt i aksjonsforskning og innovasjon/endring for å kunne drive et sjølstendig spesialpedagogisk endringsarbeid på egen arbeidsplass.

Sentrale elementer i studiet vil være aksjonsforskning som fag og forskningsfelt, kunnskap om innovasjon/endring, kunnskap og ferdigheter i hvordan nye ideer vedrørende spesialpedagogikk og inkludering kan implementeres og institusjonaliseres i skolen. Lærerens rolle i spesialpedagogisk endring er sentral.

Læringsutbytte

En kandidat med fullført kvalifikasjon skal ha følgende totale læringsutbytte definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Kandidaten

- har bred innsikt i kommunikasjon som fundament for god spesialpedagogisk samhandling og hvordan språk og kultur påvirker dette
- har innsikt i betydningen av arbeid med tekster i dagliglivet i å styrke elevens deltakelse
- har forståelse av å være en fagovergripende lese- og skriveleærer på fagets premisser
- har kunnskap om sentrale styringsdokumenter som legitimerer arbeidet med spesialpedagogisk innovasjon/endring i utvikling av inkluderende skoler
- har innsikt i og forståelse av aksjonsforskning
- har kunnskap om spesialpedagogisk innovasjon/endring som fag- og forskningsfelt

Ferdigheter

Kandidaten

- kan etablere læringsfremmende kommunikasjon og tar i bruk kommunikative ferdigheter
- kan avklare egen rolle og forventninger i samhandling
- kan anvende grunnprinsipper for veiledning og konsultasjon
- kan anvende faglig kunnskap ved sjølstendig å initiere, iverksette og drive endringsprosesser i grupper eller systemer gjeldende et inkluderende læringsmiljø
- kan bruke teoretisk kunnskap for å forstå og analysere endringsprosesser
- kan utøve etisk refleksjon

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan bidra til skapende dialog og samarbeid rundt spesialpedagogiske utfordringer
- kan utveksle synspunkter og erfaringer, begrunne disse faglig og gjennom dette bidra i utvikling av skolens inkluderende praksis
- kan bruke språk, muntlig og skriftlig, sett i lys av språkets iboende aspekter av makt og undertrykkelse
- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver som strekker seg over tid, både alene og som deltager i en gruppe
- kan formidle og reflektere over yrkesrollen læreren har som spesialpedagog
- kan se kritisk på praksisfeltet og bidra til innovasjon/ending

Målgruppe

Lærere på ungdomstrinnet og i videregående opplæring.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet er et tilbud innen Utdanningsdirektoratets styrking av lærernes faglige kompetanse gjennom satsingen Kompetanse for kvalitet.

Studiet kan inngå i opptaksgrunnlaget til Master i spesialpedagogikk ved Høgskolen i Innlandet. Studiet vil også kunne inngå i en kvalifisering til lærerspesialistutdanning i spesialpedagogikk.

Opptakskrav og rangering

Fullført lærerutdanning som gir undervisningskompetanse på 8.-13.trinn, samt ansettelse på ungdomsskole eller i videregående opplæring og minimum 30 studiepoeng i spesialpedagogikk.

Arbeids- og undervisningsformer

Studentene blir invitert til å bringe inn utfordringer og problemer de opplever i sin arbeidshverdag. Studentene blir utfordret til å reflektere over disse erfaringene ut fra de teoretiske perspektivene som studiet presenterer. Ut over dette bygger studiet på følgende undervisningsprinsipper:

- Problembasert tilnærming: Studentene skal lære gjennom å arbeide med problemstillinger basert på teori og praksis. Med dette forstås undervisningsformer som er studentaktive og som krever både konkret medvirkning og som legger opp til å bruke kontekstuelle (praksisnære/situasjonsbestemte) læresituasjoner.
- Samarbeidslæring: Gjennom en positiv, gjensidig avhengighet skal studentene utvikle et tolkningsfelleskap, å gjøre seg bevisst tidligere erfaringer og gjøre nye erfaringer med ulike former for spesialpedagogisk arbeid. Studentene skal settes i stand til å kunne beskrive handlinger og resultater, samt (og) analysere disse ut fra ulike spesialpedagogiske perspektiver.
- Forelesninger, seminarer og sjølstudium.
- Praksisorientering: Utgangspunktet for arbeidet i studiet skal være å kunne forstå teorigrunnlaget i en praktisk sammenheng. Dette innebærer at studentene skal kunne anvende spesialpedagogiske perspektiv på innovative måter. I dette ligger vilje og evne til skapertrang og til å utfordre etablerte mønstre knyttet til deltagelse og marginalisering på en ansvarlig måte.
- Kunnskapsdeling: I eget kollegium og utprøving av ny faglig kunnskap.
- Digitale hjelpemidler er en del av de gjennomgående undervisnings-formene og arbeidsformene.

Vurderingsformer

Til hvert emne knytter det seg to arbeidskrav som studentene må gjennomføre – totalt fire arbeidskrav.

Eksamen i emnet SOP3010 Tidlig innsats, kommunikasjon og språk er en 6-timers individuell hjemmeeksamen.

Eksamen i emnet SOP3011 Innovasjon/endring og veiledning er et individuelt skriftlig eksamensprosjekt, knyttet til tema 2 i emnet.

Forskningsbasert undervisning

Undervisningen har som mål å legge til rette for at studentene får innsikt i vitenskapelig arbeid. Studiet legges opp slik at studentene blir utfordret til kritisk refleksjon og metodevurderinger gjennom formidling av oppdatert og sentral spesialpedagogisk forskning både nasjonalt og internasjonalt.

Studenten skal få innsikt i aksjonsforskning og innovasjon/endring for å kunne drive et sjølstendig spesialpedagogisk endringsarbeid på egen arbeidsplass.

Internasjonalisering

Gjennom studiet vil studenten møte flere forskere med bred internasjonal forskningserfaring. Studiet vil gi studentene innsikt i internasjonale perspektiver på spesialpedagogisk kunnskap og praksis.

Studiets oppbygging og innhold

Studiet består av to emner på 15 studiepoeng:

SOP3010 Tidlig innsats, kommunikasjon og språk

SOP3011 Innovasjon/endring og veiledning

Emnet SOP3011 Innovasjon/ endring og veiledning bygger på emnet SOP3010 Tidlig innsats, kommunikasjon og språk

Studiet er organisert etter prinsippet om problembasert læring.

Emne 1 består av følgende hovedtema kommunikasjon, språk og tidlig innsats. :

I emne 1 legges det vekt på at studentene skal få en forståelse av betydningen av kommunikasjon, relasjoner og språk som grunnleggende i all menneskelig samhandling. Emnet vil gi en innføring av hvordan kommunikasjon, språk og tidlig innsats fremmer elevens deltakelse i samfunnet og hva det betyr å være en fagovergripende lese og skriveleerer. Emnet vil gi innsikt i å gjenkjenne, forstå og veilede i lese og skrivevansker. Digital profesjonskompetanse er en del av dette emnet.

Emne 2 består av følgende hovedtema: Aksjonsforskning, spesialpedagogisk innovasjon/endring og veiledning.

Emne 2 har et tydelig institusjonsfokus ved at studenten skal intervensere i egen praksis.

Kull

2021

Kull 2020

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester				
				S1(H)	S2(V)	S3(H)	S4(V)	S5(H)
SOP3002	<u>Tidlig innsats, kommunikasjon og språk</u>	15	O	15				
SOP3003	<u>Innovasjon, endring og veiledning</u>	15	O		15			
Sum:				0	0	0	0	0

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

SOP3002 Tidlig innsats, kommunikasjon og språk

Emnekode: SOP3002

Studiepoeng: 15

Semester

Høst
Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskap

Studenten

- har bred innsikt i kommunikasjon som fundament for god spesialpedagogisk samhandling og hvordan språk og kultur påvirker dette
- har innsikt i betydningen av arbeid med tekster i dagliglivet i å styrke elevens deltakelse

- har forståelse av å være en fagovergripende lese- og skrivelærer på fagets premisser
- har kunnskap om lovverk og sentrale styrende ideologier for skole
- har kunnskap om relevante fag- og yrkesetiske tema og problemstillinger
- har kunnskap om digitale hjelpemidler

Ferdigheter

Studenten

- kan identifisere aktuelle problemstillinger og drøfte disse i lys av ulike perspektiver og teoretiske tilnærminger
- kan etablere læringsfremmende kommunikasjon og tar i bruk kommunikative ferdigheter
- kan avklare egen rolle og forventninger i samhandling
- kan anvende grunnprinsipper for veiledning og konsultasjon
- kan redegjøre for praktisk-pedagogiske utfordringer i møte med ulike funksjonsvansker og ulike strategier i arbeid med spesialpedagogiske tiltak
- kan anvende digitale verktøy som spesialpedagogiske hjelpemidler

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle og reflektere over spesialpedagogens yrkesrolle og se på praksisfeltet kritisk og bidra til endring
- kan bidra til skapende dialog og samarbeid
- kan utveksle synspunkter og erfaringer og begrunne disse faglig, og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis
- kan bruke språk, muntlig og skriftlig, sett i lys av språkets iboende aspekter av makt og undertrykkelse
- kan se muligheter for bruk av digitale verktøy i profesjonsfaglig kompetanse

Innhold

Emnet er organisert etter prinsippet om problembasert læring knyttet til følgende to tema:

Tema 1: Kommunikasjon og relasjoner

I dette temaet vil studentene få innsikt i kommunikasjon, språk og relasjoner som grunnleggende i all menneskelig samhandling. Hovedfokuset rettes mot kommunikasjon og språk. Studenten skal få grundig innsikt i kommunikasjon og språk som profesjonell praksis og hvordan kommunikasjon, relasjoner og språk kan bidra til tidlig innsats og nye muligheter i det spesialpedagogiske området. Sentrale elementer i dette vil være: Kunnskap om dialog og anerkjennelse, relasjoner, deltagelse, språk og kommunikasjon i profesjonell praksis.

Tema 2: Tidlig innsats, kommunikasjon og språk

Studenten skal få innsikt i hvordan kommunikasjon og språk fremmer elevens deltakelse i samfunnet og hva det betyr å være en fagovergripende lese og skrivelærer. Studenten skal få utvikle innsikt i å gjenkjenne, forstå og veilede i et relasjonelt perspektiv på funksjonshemming og læring. Mer spesifikt knyttes tematikken opp til det å gjenkjenne, forstå og veilede kartlegge lese og skrivevansker. Dette er nært knyttet til prinsippet om tidlig innsats. Innenfor området blir studentene utfordret til å tenke tiltak og strategier for å møte elevers- og institusjonelle utfordringer.

Arbeids- og undervisningsformer

Studentene blir invitert til å bringe inn utfordringer og problemstillinger de opplever i sin arbeidshverdag. Studentene blir utfordret til å reflektere over disse erfaringene ut fra de teoretiske perspektivene som emnet presenterer. Ut over dette bygger emne på følgende undervisningsprinsipper:

- Problembasert tilnærming: Studentene skal lære gjennom å arbeide med problemstillinger basert på teori og praksis. Med dette forstås undervisningsformer som er studentaktive og som krever både konkret medvirkning og som legger opp til å bruke kontekstuelle (praksisnære/situasjonsbestemte) læresituasjoner.
- Samarbeidslæring: Gjennom en positiv gjensidig avhengighet skal studentene utvikle et tolkningsfellesskap å gjøre seg bevisst tidligere erfaringer og gjøre nye erfaringer med ulike former for spesialpedagogisk arbeid. Studentene skal settes i stand til å kunne beskrive handlinger og resultater, samt (og) analysere disse ut fra ulike spesialpedagogiske perspektiver.
- Digitale hjelpemidler er en del av de gjennomgående undervisningsformene og arbeidsformene.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Ett skriftlig arbeid i gruppe som presenteres muntlig
- En skriftlig rapport, valgfritt gruppe eller individuelt, basert på prosjekt på egen arbeidsplass

Eksamen

6-timers individuell hjemmeeksamen på gitt oppgavetekst.

Eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

SOP3003 Innovasjon, endring og veiledning

Emnekode: SOP3003

Studiepoeng: 15

Semester

Vår
Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen

Læringsutbytte

Kunnskap

Studenten

- har kunnskap om sentrale styringsdokumenter som legitimerer arbeidet med spesialpedagogisk innovasjon/endring i utvikling av inkluderende skoler
- har innsikt i og forståelse av aksjonsforskning
- har kunnskap om spesialpedagogisk innovasjon/endring som fag- og forskningsfelt
- har kunnskap om relevante fag- og yrkesetiske tema og problemstillinger

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke teoretisk kunnskap for å forstå og analysere endringsprosesser

- kan anvende faglig kunnskap og relevante resultater fra forskning og utviklingsarbeid til å begrunne egne meninger og valg
- kan identifisere aktuelle problemstillinger og drøfte disse i lys av ulike perspektiver og teoretiske tilnærminger
- kan identifisere mangler i egen kunnskap og kompetanse, samt se grensene for det mandatet som tillegges den stilling man innehar, som grunnlag for å søke hjelp og støtte i sitt arbeid
- kan utøve etisk refleksjon

Generell kompetanse

Studenten

- kan formidle og reflektere over spesialpedagogens yrkesrolle, og se på praksisfeltet kritisk og bidra til endring
- kan planlegge og gjennomføre arbeidsoppgaver som strekker seg over tid, både alene og som deltager i en gruppe
- kan bidra til skapende dialog og samarbeid
- kan utveksle synspunkter og erfaringer, begrunne disse faglig, og gjennom dette bidra til utvikling av god praksis

Innhold

Emnet er organisert etter to prinsippet om problembasert læring knyttet til følgende to tema:

Tema 1: Aksjonsforskning

I dette temaet vil studenten få innsikt i aksjonsforskning som fag og forskningsfelt. Aksjonsforskningens grunnleggende ideer, opprinnelse, historikk og anvendelse. Hensikten er å utvikle et grunnlag for å kunne drive et sjølstendig spesialpedagogisk endringsarbeid på egen arbeidsplass. Tema 1 danner grunnlag for tema 2.

Tema 2: Spesialpedagogisk innovasjon/endring og veiledning.

Sentralt i dette temaet er kunnskap om innovasjon/endring, kunnskap og ferdigheter i hvordan nye ideer vedrørende spesialpedagogikk og inkludering kan implementeres og institusjonaliseres i skolen. Lærerens rolle i spesialpedagogisk endring er sentral.

Arbeids- og undervisningsformer

Studentene blir invitert til å bringe inn utfordringer og problemer de opplever i sin arbeidshverdag. Studentene blir utfordret til å reflektere over disse erfaringene ut fra de teoretiske perspektivene som emne presenterer. Ut over dette bygger emne på følgende undervisningsprinsipper:

- Problembasert tilnærming: Studentene skal lære gjennom å arbeide med problemstillinger basert på teori og praksis. Med dette forstås undervisningsformer som er studentaktive og som krever både konkret medvirkning og som legger opp til å bruke kontekstuelle (praksisnære/situasjonsbestemte) læresituasjoner
- Samarbeidslæring: Gjennom en positiv gjensidig avhengighet skal studentene utvikle et tolkningsfellesskap å gjøre seg bevisst tidligere erfaringer og gjøre nye erfaringer med ulike former for spesialpedagogisk arbeid. Studentene skal settes i stand til å kunne beskrive handlinger og resultater, samt (og) analysere disse ut fra ulike spesialpedagogiske perspektiver
- Praksisorientering: Utgangspunktet for arbeidet i studiet skal være å kunne forstå teorigrunnet i en praktisk sammenheng. Dette innebærer at studentene skal kunne anvende spesialpedagogiske perspektiv på innovative måter. I dette ligger vilje og evne til skapertrang og til å utfordre etablerte mønstre knyttet til deltagelse og marginalisering på en ansvarlig måte
- Kunnskapsdeling: I eget kollegium og utprøving av ny faglig kunnskap

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Ett individuelt, skriftlig arbeidskrav knyttet til teori, prosjektbeskrivelse og gjennomføringsplan i spesialpedagogisk endringsarbeid
- Ett individuelt, skriftlig arbeidskrav med fokus på betydningen av samarbeid, medvirkning og eierskap i det spesialpedagogiske endringsarbeidet

Eksamen

Individuell skriftlig semesteroppgave.

Eksamen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Alle

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap